

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้ยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของข้าว (*Oryza sativa* L.) พันธุ์นาน 59 ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ประกาศตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ข้าว (*Oryza sativa* L.)

พันธุ์นาน 59

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล

1. มุลนิธิฮักเมืองน่าน
2. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

ที่อยู่

1. เลขที่ 96 ซอยอรัญญาวาส ถนนสุนทรเทวราช ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน 55000
2. เลขที่ 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

โทรศัพท์

1. 054-772530
2. 02-564-7000 ต่อ 1321

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวพันธุ์นาน 59 (ข้าวเหนียวสายพันธุ์ RGD10018-1-MAS-11-1-3-2) เป็นข้าวเหนียว เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างข้าวเหนียวพันธุ์ กข6 เป็นพันธุ์แม่ กับข้าวเจ้าพันธุ์หอมนิลซึ่งเป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง อายุเบา ทรงต้นเตี้ย มีลักษณะต้านทานต่อโรคไหม้และขอบใบแห้ง เป็นพันธุ์พ่อ ในปี พ.ศ. 2558 ปลูกทดสอบผลผลิตในแปลงนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ต่อมาปี พ.ศ. 2559 ทางศูนย์พันธุ์วิศวกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ได้ส่งตัวอย่างพันธุ์มาให้เกษตรกรเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์ดี จังหวัดน่าน ภายใต้มูลนิธิฮักเมืองน่าน คัดเลือกสายพันธุ์ จำนวน 25 สายพันธุ์ แต่มีสายพันธุ์ RGD10018-1-MAS-11-1-3-2 ที่เกษตรกรให้ความสนใจและเหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ในเขตภาคเหนือ เกษตรกรจึงปลูกและขยายสายพันธุ์ รวมถึงตั้งชื่อสายพันธุ์ดังกล่าวว่าพันธุ์“นาน 59”

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท

ชื่อไทย ข้าว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oryza sativa* L. วงศ์ Poaceae พืชล้มลุก ข้าวเหนียว ข้าวนาสวนไวต่อช่วงแสง

ต้น

ทรงกอตั้งตรง ลำต้นแข็ง ความสูงของต้นวัดถึงปลายรวง 110 เซนติเมตร ปล้องสีเขียว

ใบ

ใบเดี่ยว รูปแถบ กว้าง 1.09 เซนติเมตร ยาว 43.14 เซนติเมตร ใบสีเขียว มีขน กาบใบสีเขียว มุมปลายใบตั้งตรง ใบธงตั้งตรง กว้าง 2.10 เซนติเมตร ยาว 43.60 เซนติเมตร ลิ่นใบสีขาว มีรูปร่าง 2 ยอด ยาว 25.80 มิลลิเมตร หูใบสีเหลืองอ่อน ข้อต่อใบสีเขียวอ่อน การแก่ของใบแก่ช้า

ดอก/ช่อดอก

ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง (panicle) รวงแน่นปานกลาง การแตกกระแ้งปานกลาง กลีบรองดอกสีฟาง เกสรเพศเมียมีสีเหลือง ปลายยอดดอกสีขาว คอรวงสั้น ความยาวของรวงระยะ

เก็บเกี่ยว 28.20 เซนติเมตร การติดเมล็ดมาก (ร้อยละ 90) การร่วงของเมล็ดปานกลาง จำนวนเมล็ดดีต่อรวง 196.8 เมล็ด จำนวนรวงต่อกอ 12.4 รวง

เมล็ด

เปลือกเมล็ดสีน้ำตาล ขนสั้น ไม่มีหาง ข้าวเปลือก กว้าง 2.56 มิลลิเมตร ยาว 10.41 มิลลิเมตร หนา 1.86 มิลลิเมตร น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด 27.01 กรัม ข้าวกล้อง กว้าง 2.19 มิลลิเมตร ยาว 7.20 มิลลิเมตร หนา 1.69 มิลลิเมตร ข้าวสาร กว้าง 2.12 มิลลิเมตร ยาว 7.09 มิลลิเมตร หนา 1.66 มิลลิเมตร ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 600-700 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะอื่นๆ

1. คุณภาพการสีของเมล็ด ข้าวกล้องร้อยละ 73.23 ข้าวสารร้อยละ 68.42 ข้าวเต็มเมล็ดและต้นข้าวร้อยละ 51.18 แกลบร้อยละ 26.77 รำร้อยละ 4.80
2. คุณภาพทางเคมี มีกลิ่นหอมของเมล็ด ปริมาณอมิโลสร้อยละ 6.60 ค่าสลายเมล็ดในน้ำที่ร้อยละ 1.7 เท่ากับ 7.0 ค่าสลายเมล็ดในน้ำที่ร้อยละ 1.4 เท่ากับ 5.0

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของต้นข้าวพันธุ์น่าน 59

ก ทรงต้น ข-ง รวงข้าว จ-ฉ ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวสาร

ข้าวพันธุ์น่าน 59